

Czwartek, 5 maja 2022 r.

P9\_TA(2022)0200

**Doniesienia w sprawie nieustającego procederu pozyskiwania narządów w Chinach****Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 5 maja 2022 r. w sprawie doniesień o nieustającym procederze pozyskiwania narządów w Chinach (2022/2657(RSP))**

(2022/C 465/09)

*Parlament Europejski,*

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie stosunków UE-Chiny,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie pobierania narządów w Chinach <sup>(1)</sup>,
  - uwzględniając badanie pt. „Warsztaty poświęcone pobieraniu narządów w Chinach”, opublikowane 12 kwietnia 2016 r. przez Dyрекcję Generalną ds. Polityki Wewnętrznej <sup>(2)</sup>,
  - uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/53/UE z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie norm jakości i bezpieczeństwa narządów ludzkich przeznaczonych do przeszczepienia <sup>(3)</sup>,
  - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r. oraz Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej z 2009 r., w szczególności jej art. 3 dotyczący prawa człowieka do integralności,
  - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych oraz Konwencję w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, ratyfikowaną przez Chiny 4 października 1988 r.,
  - uwzględniając Konwencję Rady Europy przeciwko handlowi ludzkimi narządami,
  - uwzględniając Deklarację stambulską w sprawie handlu narządami i turystyki transplantacyjnej,
  - uwzględniając Konwencję w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa, którą Chiny podpisały w 1949 r.,
  - uwzględniając oświadczenie ekspertów ONZ ds. praw człowieka z 14 czerwca 2021 r. w sprawie doniesień o rzekomym procederze pobierania narządów od przedstawicieli mniejszości w Chinach,
  - uwzględniając wysłuchanie nt. procederu pozyskiwania narządów w Chinach zorganizowane przez Podkomisję Praw Człowieka 29 listopada 2021 r.,
  - uwzględniając ostateczny wyrok Niezależnego Trybunału ds. Pobierania Narządów od Więźniów Sumienia w Chinach (Trybunał ds. Chin), wydany 1 marca 2020 r.,
  - uwzględniając art. 144 ust. 5 i art. 132 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że propagowanie oraz poszanowanie praw człowieka, demokracji i praworządności stanowi centralny element stosunków UE z Chinami, zgodnie z zobowiązaniem UE do ochrony tych wartości w jej działaniach zewnętrznych oraz z zobowiązaniem Chin do przestrzegania ich we własnym rozwoju i we współpracy międzynarodowej;
- B. mając na uwadze, że od czasu objęcia władzy przez prezydenta Xi Jinpinga w marcu 2013 r. sytuacja w zakresie praw człowieka w Chinach stale się pogarsza; mając na uwadze, że rząd Chin podejmuje coraz bardziej wrogie działania wymierzone w prawa człowieka i praworządność;
- C. mając na uwadze, że co roku na całym świecie przeprowadza się 10 000 nielegalnych przeszczepów narządów ludzkich; mając na uwadze, że według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) nielegalny handel ludzkimi organami przynosi każdego roku zyski w wysokości 1 miliarda EUR;

<sup>(1)</sup> Dz.U. C 468 z 15.12.2016, s. 208.

<sup>(2)</sup> Badanie pt. „Warsztaty poświęcone pobieraniu narządów w Chinach”, Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej, Departament Tematyczny A – Polityka Gospodarcza i Naukowa, 12 kwietnia 2016 r.

<sup>(3)</sup> Dz.U. L 207 z 6.8.2010, s. 14.

Czwartek, 5 maja 2022 r.

- D. mając na uwadze, że ze względu na tradycyjne przekonania poziom dobrowolnego dawstwa organów w Chińskiej Republice Ludowej jest niezwykle niski; mając na uwadze, że w 1984 r. Chiny wdrożyły przepisy pozwalające na pobieranie narządów od więźniów poddanych karze śmierci; mając na uwadze oświadczenie Chin, że w 2015 r. zaprzestały wykorzystywania narządów pobranych od więźniów poddanych karze śmierci i uruchomiły krajowy system dawstwa, jednak nigdy nie zabroniły całkowicie tej praktyki i nadal pozostaje ona legalna;
- E. mając na uwadze, że chiński system transplantacji nie spełnia wymogów WHO dotyczących przejrzystości i identyfikowalności źródeł pochodzenia organów, a także mając na uwadze, że chiński rząd sprzeciwia się niezależnej kontroli tego systemu; mając na uwadze, że warunkiem koniecznym etycznego dawstwa organów jest dobrowolna i świadoma zgoda;
- F. mając na uwadze, że przymusowe pobieranie narządów należy rozumieć jako zabicie osoby bez jej zgody, aby pobrać jej narządy i przeszczepić je innej osobie; mając na uwadze, że proceder ten należy uznać za rażące i niedopuszczalne naruszenie podstawowego prawa do życia;
- G. mając na uwadze, że Komitet ONZ przeciwko Torturom oraz specjalny sprawozdawca ONZ ds. tortur i innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania wyrazili zaniepokojenie doniesieniami o pobieraniu narządów od więźniów i wezwali rząd Chińskiej Republiki Ludowej do poprawy rozliczalności i przejrzystości w systemie transplantacji, a także do ukarania osób winnych nadużyć;
- H. mając na uwadze, że Trybunał ds. Chin<sup>(4)</sup> wydał w marcu 2020 r. ostateczny wyrok, w którym stwierdził, że w całym Chinach przez lata dochodziło do przymusowego pobierania narządów na znaczną skalę, a jednym ze źródeł organów, prawdopodobnie głównym, były osoby praktykujące Falun Gong; mając na uwadze, że rząd Chin odmówił złożenia zeznań przed Trybunałem;
- I. mając na uwadze, że duże zapotrzebowanie na straconych i żywych więźniów jako źródło narządów do transplantacji pociąga za sobą szereg niedopuszczalnych naruszeń praw człowieka i etyki medycznej;
- J. mając na uwadze, że z oświadczenia ekspertów ONZ ds. praw człowieka, wydanego 10 czerwca 2021 r., wynika, że istnieją wiarygodne informacje, że zatrzymani przedstawiciele mniejszości etnicznych, językowych i religijnych w Chinach byli poddawani badaniom lekarskim, w tym badaniom krwi i badaniom USG i RTG narządów wewnętrznych, niezbędnym do sprawdzenia, czy narządy nadają się do przeszczepu, bez dobrowolnej i świadomej zgody;
- K. mając na uwadze, że eksperci ONZ ds. praw człowieka poruszyli już tę kwestię z rządem chińskim w 2006 i 2007 r.; mając na uwadze, że w odpowiedzi rządu chińskiego brakowało danych, takich jak informacje na temat źródeł narządów wykorzystywanych do transplantacji lub systemów wymiany informacji, które mogłyby pomóc w identyfikacji i ochronie ofiar handlu ludźmi, a także w skutecznym dochodzeniu i ściganiu handlarzy ludźmi;
- L. mając na uwadze, że rząd chiński zaprzecza oskarżeniom o pobieranie narządów, w szczególności w odpowiedzi skierowanej do Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka, oraz wielokrotnie i kategorycznie zaprzeczał, że osoby praktykujące Falun Gong były zabijane, by pozyskać ich organy;
1. wyraża poważne zaniepokojenie doniesieniami o stałym, systematycznym, niehumanitarnym i usankcjonowanym przez państwo pobieraniu narządów od więźniów w Chińskiej Republice Ludowej, a w szczególności od osób praktykujących Falun Gong oraz należących do innych mniejszości, takich jak Ujgurzy, Tybetańczycy i chrześcijanie;
  2. przypomina, że Chiny ratyfikowały Konwencję w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, która przewiduje całkowity i nieodwołalny zakaz tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania;

<sup>(4)</sup> <https://chinatribunal.com/>

Czwartek, 5 maja 2022 r.

3. uważa, że praktyka pobierania narządów od żywych więźniów oczekujących na wykonanie kary śmierci i więźniów sumienia w Chińskiej Republice Ludowej może stanowić zbrodnię przeciwko ludzkości w rozumieniu art. 7 Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego; wzywa Chińską Republikę Ludową do podpisania statutu i przystąpienia do niego;
4. wzywa władze chińskie, by szybko zareagowały na zarzuty dotyczące pobierania narządów oraz by umożliwiły przeprowadzenie niezależnego monitorowania w ramach międzynarodowych mechanizmów praw człowieka, w tym przez Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka;
5. wyraża zaniepokojenie brakiem niezależnego nadzoru nad tym, czy więźniowie lub zatrzymani udzielają ważnej zgody na dawstwo narządów; potępia brak informacji ze strony władz chińskich na temat doniesień, że rodziny zmarłych zatrzymanych osób i więźniów nie mogą odebrać ciał zmarłych bliskich;
6. wzywa władze chińskie, by uzyskiwały swobodną i świadomą zgodę więźniów lub zatrzymanych w związku z badaniami lekarskimi, a także by przyjęły ramy regulacyjne, zgodne z konwencjami międzynarodowymi, dotyczące dobrowolnego i przejrzystego systemu dawstwa narządów;
7. wzywa UE i państwa członkowskie, by poruszały kwestię pobierania narządów w Chinach podczas każdego dialogu dotyczącego praw człowieka; nalega, aby UE i państwa członkowskie publicznie potępiły nadużycia w zakresie przeszczepów narządów w Chinach; wzywa państwa członkowskie do podjęcia niezbędnych działań, by zapobiegać turystyce przeszczepowej ich obywateli do Chin oraz szerzyć wiedzę na ten temat wśród swoich obywateli podróżujących do Chin;
8. z zadowoleniem przyjmuje wizytę Michelle Bachelet, Wysokiej Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka, w Chinach; wzywa ONZ, by kontynuował podczas tej wizyty swoje dochodzenia w sprawie handlu narządami;
9. wzywa UE i państwa członkowskie, by poruszały kwestię przymusowego pobierania narządów przy okazji współpracy z państwami trzecimi, zwłaszcza z partnerami w regionie Zatoki Perskiej, gdzie chińskie ośrodki transplantacyjne reklamowały „organy halal” pobierane od Ujgurów i mniejszości muzułmańskich w Chinach;
10. wzywa Chiny do pełnego przestrzegania wymogów WHO dotyczących przejrzystości i identyfikowalności źródeł pochodzenia narządów;
11. wzywa państwa członkowskie do zadbania o to, by ich konwencje i umowy o współpracy z krajami spoza UE, w tym z Chinami, w dziedzinie zdrowia i badań naukowych były zgodne z zasadami etycznymi UE dotyczącymi dawstwa narządów i wykorzystywania do celów naukowych elementów i wydzielin ciała ludzkiego; wzywa właściwe instytucje państw członkowskich, by dokonały oceny i przeglądu warunków ich współpracy z chińskimi instytucjami w zakresie medycyny transplantacyjnej, badań naukowych i szkoleń;
12. domaga się, aby władze chińskie udzieliły otwartego, nieskrępowanego i pełnego dostępu Wysokiej Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka oraz osobom upoważnionym w ramach specjalnych procedur Rady Praw Człowieka ONZ podczas wizyty w Sinciangu; zwraca się do rządu chińskiego o współpracę w tej sprawie z organizacjami ONZ; wzywa Radę Praw Człowieka ONZ, aby potraktowała priorytetowo kwestię przymusowego pobierania narządów;
13. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Wysokiemu Przedstawicielowi Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa / Wiceprzewodniczącemu Komisji, parlamentom i rządóm państw członkowskich, rządowi i parlamentowi Chińskiej Republiki Ludowej oraz Wysokiej Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka.